

připouští a udává, že opatřování surovin nenáleží vůbec k úkolům žalujícího spolku. Tento spor jest tudíž sporem z poměru soukromoprávního, zakládajícího se na smlouvě zvláštní, mimospolkové, a nelze takový poměr rozhodnouti smírčím soudem. Re k u r s n í s o u d vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva a odmítl žalobu. D ů v o d y: Dle čl. 2. stanov odboru spolku čsl. průmyslníků textilních v Č. je jeho účelem mimo jiné, sesilovati výrobní a textilní schopnosti průmyslu textilního a vůbec hájiti společným postupem zájmy jeho v Č. a okolí. Dle obsahu žaloby, jenž po této stránce nebyl žalovaným co do správnosti popřen, sprostředkoval žalobce asi před 2 roky v době největšího nedostatku bavlny pro své členstvo nákup bavlny v cizině, dal ji v tuzemských přádelnách seprísti a dodával pak přízi svým členům. Bylo by příliš úzkým výkladem čl. 2. stanov, kdyby pod jeho ustanovení neměla býti zařazena žalobcova činnost, právě uvedená, která přece má především ráz činnosti, mající za účel, sesiliti výrobní a prodejní schopnost a tím hájiti společným postupem zájmy textilního průmyslu, a nesporně spadá pod podnikání, jež směřuje k prospěchu českého průmyslu textilního, jak jest uvedeno v čl. 3. f) stanov. Vzhledem k tomuto stanovisku nelze souhlasiti s názorem napadeného usnesení, že šlo v tomto případě o činnost čistě obchodní, nýbrž dlužno se přikloniti k vývodům stížnosti, že jde o záležitost spolkovou, tudíž o spor z poměru spolkového, jehož rozhodnutí je dle čl. 14 stanov vyhrazeno smírčímu soudu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D u v o d y:

Především nutno zdurazniti, že žalovaný uplatňoval proti žalobě, vznesené naň u okresního soudu v Č., nepřislušnost soudu a nepřipustnost pořadu práva. Z celého přednesu jeho je však patrné, že vytýkal toliko nepřislušnost řádných soudu, dovolavaje se toho, že podle čl. 14 stanov žalujícího spolku spory z poměru spolkového rozhoduje rozhodčí soud, tedy mimořádný soud. Hledí-li se k této jediné žalobcem vznesené námitce, dlužno řešiti jen otázku, zda je v tomto případě příslušným k jednání a rozhodování soud rozhodčí a proto vyloučen pořad práva před řádnými soudy, či zda přísluší jednání a rozhodování o žalobě soudům řádným. Spolkový soud rozhodčí vyřizuje dle stanov spory, vcházející z poměru spolkového, t. j. ze vzájemného vztahu spolku a jeho členu, jak upraven jest stanovami. Že pak v tomto případě nejde o takový spor z poměru spolkového, v podstatě správně vyložil soud první stolice. Opačný názor rekursního soudu nemůže obstáti, uváží-li se, že dle přednesu žalující strany jde o prostý nárok z kupní smlouvy, tedy z právního jednání, po případě z mandátu, které není záležitostí ryze spolkovou.

Čís. 2147.

Ustanovení Šu 1170 a) obč. zák. týče se nejen obsahu a rozsahu, nýbrž i ocenění rozpočtených prací.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, Rv I 313 22.)

Žalovaný zadal žalobci výstavbu zřícené zahradní zdi. Žalobce dal žalovanému rozpočet, v němž uvedeny byly jednotlivé práce a úplata za ně. Za stavby zjistil žalobce, že třeba provést další opravu zdi, a aniž by to sdělil žalovanému, opravu provedl. Po skončení prací účtoval žalovanému více, nežli bylo uvedeno v rozpočtu. Žalovaný odmítl zvýšek zaplatiti, pročež žalobce domáhal se zvýšku žalobou, jež byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Co do právního posouzení věci nutno vycházeti ze zjištění, že žalobce předložil Heřmanu P-ovi jako zástupci žalovaného pro vystavení (opravu) zdi rozpočet nákladů ze dne 2. března 1921, ovšem bez záruky za jeho správnost, dále, že žalovaný tento rozpočet mlčky schválil, a že za provádění stavby žalobce žalovanému neoznámil, že se vyskytla nutnost provést značné vícepráce. Rozpočtu ze dne 2. března 1921 přikládají obě nižší stolice právem význam rozpočtu nákladu ve smyslu Šu 1170 a) obč. zák., neboť rozpočet tento byl dle zjištěných okolností žalobcem Heřmanu P-ovi jako zástupci žalovaného předložen, a vykazuje dle svého obsahu jednak rozsah zamýšlených prací, jednak jich cenu. Tím, jak nižší stolice právem uznaly, stal se zmíněný rozpočet ohledně odměny za dílo pro obě strany směrodatným a závazným. Pro názor stěžovateluv, že rozpočet tohoto významu neměl, nýbrž že již vzhledem k tomu, že § 1170 a) obč. zák. mluví jen o případné ztrátě značných víceprací, byl směrodatným pouze ohledně obsahu prací, nikoliv i ohledně jich ceny a že v důsledku toho, neučinil-li podnikatel stavby předepsaného oznámení, pozbyl pouze nároku na to, by bylo přihlíženo k většímu rozsahu prací, nepozbyl však naproti tomu nároku. by mohl po provedení práce, ovšem na podkladě původně předpokládaného obsahu prací požadovati vyšší jednotné ceny, než uvedl v rozpočtu, není v zákoně naprosto opory a takovému významu odporuje již účel rozpočtu, podle kterého jednak podnikatel bere na sebe nebezpečí, že se vyskytnou po případě práce, jež neměl při kalkulaci na zřeteli, kdežto v jiném případě mu připadá na úkor objednatele výhoda, lze-li dílo vykonati s menším nákladem. Že vývody dovolatele o významu rozpočtu nejsou správnými, nasvědčuje již doslov Šu 1170 a) obč. zák., jenž v prvním odstavci nerozlišuje mezi nepředvídaným rozsahem práce a nepředvídanou nákladností a v druhém odstavci mluví všeobecně o značném překročení rozpočtu a při tom zdůrazňuje, že podnikatel, neohlásiv objednateli značné překročení, ztratí všeliký nárok na náhradu za větší práce. Nemá proto podnikatel práva požadovati na žalovaném větší než umluvený peníz a proto nesejde na tom, zda bylo překročení úhrnného stavebního účtu přivoděno nepředvídanými většími pracemi, či jinými důvody, na př. jak dovolání uvádí, pravděpodobně zvýšením jednotných cen. Důsledkem toho nelze přihlížeti k vývodům dovolání, že v nynější době je podnikateli staveb nemožným, by přesně udal, co bude konečně stavba státi, že by jinak byl podnikatel nucen v rozpočtu účtovat sazby nejvyšší, nikoliv sazby nejnižší a že za nynějších poměrů se jednotné ceny samozřejmě rozumějí »nezávaznými«, a že tedy podnikatel může vždy žádati přiměřenou odměnu ve smyslu Šu 1152 obč. zák.